

Hörösvidék

független keresztény politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Békéscsaba, II. ker. Szent István-tér 18. szám
Felolvas 60 este 6 órán túl és ünnepnap 409

Felelős szerkesztő
MIGEND DEZSŐ

Előfizetési árak: 1/4 évre 6 P, 1 hónapra 2 P
Egyes szám ára 10 fillér
Postatakarékpénztári csekszámla: 34.141

Hitler szólt

A Német Birodalom vezére és kancellárja nagy beszédeit mondott Nürnbergben, amelyet az egész világ feszült érdeklődéssel hallgatott. Ez a nagy érdeklődés nem mindentől Hitler személyének szólt, mert hiszen, mint mindenről és mindenkiről, úgy Hitlerről is megoszlanak a vélemények világszerte. A pillanatnyi európai helyzet az, ami Hitler szavainak világtörténelmi és világraszóló jelentőségét adott.

Még csak néhány évvel ezelőtt is egyedül állunk mi, szegény magyarok a világ színe előtt azzal a panasszal, hogy a világháború után keletkezett, vagy felhízott államok kegyetlenül elnyomják az anyaországiól elszakított magyar letelepítőinket. S íme, most már egész Európa felrobbanni készülő lángoló kátlanná vált az elnyomott nemzeti kisebbségek felszabadulási törekvése miatt.

Míg néhány évvel ezelőtt a Népszövetség volt az egyetlen fórum, ahova az elnyomott népek panaszszal fordulhattak, de ott is csak a legelvetemültebb rosszakaratot érezhették s panaszuk elintézetlenül süllyedtek el.

Ez a Népszövetség most is ülészik s bizonyára kiköszörülhetetlen esorba marad amúgyis végképp megléptázott tekintélyén, hogy egy embernek, Hitler kancellárnak a szava döntő súllyal zuhan a világ-helyzet mérlegének serpenyőjébe, míg a genfi tanácskozások éppen-séggel senkit sem érdekelnek.

Am fájjon a Népszövetség feje a maga bajaiért, mi magyarok, ill. a trianoni határ közelében különösen érezzük, hogy el kellett követekeznie annak az új korszaknak, amely Hitler németbirodalmi vezér és kancellár Nürnbergben elmondott szavaival köszöntött be.

Az Isten övjon meg minket a háborútól. Szívünk mélyéből elítéljük azokat, akik az új világháború rémségeit akarják ránszabadítani, de még jobban el kellene ítélnünk önmagunkat, ha nem ragadnánk meg minden fegyvert a védelemre.

Vakoknak kellene lennünk ahhoz, hogy ne lássunk orgyilkos el-lenségeink alaitomos cselvetéseit, a hazudozás taktikájának halálos kimenetelű játékát s a vörös csöcselék lappangó előreopakodását.

Hitler volt az, aki tegnapi nürnbergi beszédeben végre felrugott minden kertetést és rámutatott arra, a rejte füstölgő gyújtózsínorra, amely az Európa alatt elhelyezett aknákhöz vezet.

Ezt a gyújtózsínort: — a moszkva—prága—párisi hazugságvonalat — kell elvágni, még ma, vagy azonnal.

Holnap?
Holnap már késő!

Ezt mondta Hitler s az általános lélegzétvisszafojtó feszültség közepette örülhetünk, hogy minket nem érintettek készületlenül ezek a szavak, mert hiszen Imrédy Béla miniszterelnökünk kaposvári nagy bejelentései már felrázták a nemzetet és a gyors cselekvés útjára állították.

Itt állunk tehát a sorsfordulat pillanatában. Nem tudjuk, hol születik meg a döntés és merre irányul. Csak egyet tudunk: ez az idő megint a cselekvő férfiaké. Me-

gint azokon a sor, akik nem szájjal és nem zsebbel szeretik a hazát. Most már nálunk is lapulnak a rágcsálók, a furkálók és a szájhősök, akik nyálözönnel árasztották el a keservben elmúlt trianoni magyar esztendőket s helyet adnak nekünk, akik egyszer már felsorakoztunk a nagy Gyülekező kürt-szavára. M.

Dönteni kell!

Lövöldözés, bombamerénylet, véres tüntetések a szudeta német vidéken

Nürnberg, szeptember 13.
Hitler vezérkancellár hétfőn este 7 órakor mondta el világszerte nagy érdeklődéssel várta beszédét.

Beszéde elején a nemzeti szocializmus hőskorával, majd a külpolitikai és világnézeti harcokkal foglalkozott, hangsúlyozva, hogy ma a zsidó kapitalizmus és a zsidó antikapitalizmus, a nemzeti demokráikus és a bolsevista államok összefogtak a nemzeti szocializmus ellen.

Ezt követően a csehországi kérdésekre tért át. Hangoztatta, hogy Csehszlovákiát a »demokratikus« elvek szerinti építették fel, a határai közé kényszerített népek megkérdezése nélkül. Ráműtött Hitler arra, hogy a három és félmillió szudeta németéget Isten nem azért teremtette, hogy egy idegen hatalom kiszolgáltatója legyen és a hétmillió csehet sem azért hívta életre, hogy gyámkodják három és félmillió német és összesen hét és félmillió nemzetiség fölött.

Hitler erős szavakkal ostromozta a cseh atrocitásokkal, majd azt hangoztatta, hogy a világ politikusai nem vették elég komolyan azt a kijelentést, hogy a Német Birodalom nem tűri tovább három és félmillió néptársának elnyomását.

A kancellár ezután hangsúlyozta, hogy Franciaország a XVII. században elvesztette Elzász-Lotharingiát, amely 1871-ben súlyos háború után visszakerült Németországhoz. A világháborúban azonban megint elvesztette Elzász-Lotharingiát. Jóllehet a németeknek a strassburgi dóm nagyon sokat jelentett, ha tehát mégis végleg lemondott Elzász-Lotharingiáról, ezzel nyilvánvalóan bizonyosságot tett békeszeretéről.

Hangoztatta ezután, hogy nem szolgálja az európai béke ügyét, ha tévesen azt hiszik, hogy Németország nem akarja minden európai kérdésben véleményét hallatni

és különösen, ha azt hiszik, hogy Németország három és félmillió német sorsával szemben közömbös marad és semmi részvételét nem akar tanúsítani irántuk. Megértjük, ha Franciaország az egész világon síkraszáll érdekeiért, de szeretnénk biztosítani a külföldi államférfiakat arról, hogy Németország is síkraszáll érdekeiért.

Nincs az az európai állam, amely a békéért többet tett volna, mint Németország. Nincs az az európai állam, amely nagyobb áldozatot hozott volna a békéért, de minden áldozatnak van határa.

Ezt követően bejelentette, hogy parancsot adott a nyugati erődítési művek azonnali kiépítésére. Parancsára a nyugati határon minden idők egyik leghatalmasabb munkáját hajtották végre.

Semmi körülmények között sem vagyok hajlandó további, vég nélküli nyugalommal nézni a csehszlovákiai német néptársak további elnyomását. Taktikázással, beszéddel tárgyalásokat szerveznek, egészen genfi mintára módszerei kérdéseket helyeznek előtérbe, így azonban a dolog huzamosan nem megy. Itt nem szölamokról van szó, hanem jogról, mégpedig megsértett jogról. A németek önrendelkezési jogot akarnak, nem pedig frázisokat. Ha azonban a dolgok mégis úgy mennek tovább, mint eddig, ha továbbra elnyomják a német néptársakat, akkor ennek súlyos következményei lesznek.

Az hiszem többet használnak a békének, ha ezek iránt nem hagyok

kétséget. Nem azt követelem, hogy Németország három és félmillió franciát nyomhasson el, vagy hogy nekünk három és félmillió angolt szolgáltatassanak ki elnyomás végett, hanem azt, hogy a csehszlovákiai három és félmillió német elnyomása szűnjön meg.

Nagyon sajnálnám — folytatta —, ha követeléseim miatt viszonyunk más európai állammal szemben kárt szenvedne. Egyébként Csehszlovákia dolga, hogy a szudeta németek hivatott képviselőivel ilyen, vagy olyan formában megegyezést hozzon létre. Az én dolgom és mindnyájunk dolga gondoskodni arról, hogy a jogból ne legyen jogtalanság. Nem vagyok arra sem hajlandó, hogy második Palesztinát engedjek Európában létrehozni. A szegény arabok védtelenek és talán elhagyatottak, a csehszlovákiai németek nem védtelenek és nem elhagyatottak.

Nem érdemelhettem meg, hogy németnek nevezhessem magam, ha nem tettem volna előbbi kijelentésemet a következmények tudatában. Ha pedig azt a példátlan viselkedést tekintjük, amelyet egy kisállam az elmúlt hónapok folyamán Németországgal szemben tanúsított, akkor érthető, ha mi ebben az államban alig láthatunk mást, mint egy pillanatnyilag uborkafára fölkapaszkodott országot.

Beszéde végén Hitler azt mondta, hogy az újra fényesen tündöklő birodalmi császári koronát maga a német nép viseli.

Prága nem hajlandó elrendelni a népszavazást

London, szeptember 13.
Masaryk londoni cseh követ látogatást tett az angol külügyi hivatalban és átnyújtotta Sir Robert

Vansittartinak a prágai kormány üzenetét.

A cseh jegyzék azokat a végleges engedményeket tartalmazza,

ember 13.
nese
éány beszél-
szerenésége
mondja a
m van, mert
yok.
nagy meg-
ilyos vere-
zán.
n győzött
forduló ha-
zott. A csa-
s vereséggel
vácsházáról.
SAK csatár-
bb helyzete-
váltani.
ne annál ör-
at az OTK
gazolta nagy
ai bőségesen
lytatta győ-
b győzelmé-
lyére került,
en vívta ki
szik az ETC
I. osztályba.
a, hogy ott-
es. Tegnapi
bánt el a
kvés—OTK
GyAC—
GyTE 7:1,
űsora:
anglemezek.
k. 10.20 és
Harangszó.
cigányzene-
ekar. 4.10:
5: Tánclé-
fogsága.
6.30: Hoch-
zik. 6.50: A
vő háború-
0: A rádió
A gésák.
10.30: Mursi
a muzsikál.
asz nyelven.
dás. — Bu-
ia nyelvkö-
onzenekara.
5ra. 8: Hi-
szló zongó-
zók hangle-
1:85, angol font
0—12.00, dinár
95—9.35, leu
82.50—184.50,
svájci frank
buzza 20.00—
20.60, tengeri
95, takarmány-
19.00—20.00,
—16.40 pengő.
r. Árak: Hotel
4—106 nébíz
TÉSEK
án 2 óráig
hivatal.
Klapka-
űlső vas-
laffónak,
imas, el-
tér 6.
ösvidek st

amelyeket a prágai kormány a nemzetiségeknek adni hajlandó. A jegyzék legstúlyosabb része az, amely kijelenti, hogy

Prága nem hajlandó befeléenni a népszavazásba, mert a népszavazás nem egyeztetendő össze Csehszlovákia integrálásával.

Brüsszel, szeptember 13.

A belga kormány hétfőn éjfélig minisztertanácsot tartott, melyen Hitler beszédével is foglalkoztak. A belga kormánynak az a véleménye, hogy Hitler nyitva hagyta a kaput a békés megegyezés előtt.

Washington, szeptember 13.

Amerikai politikai körök nagy megnyugvással fogadták Hitler beszédét, mert abból azt látják, hogy Hitler békésen szeretné elintézni a szudéta német kérdést.

Róma, szeptember 13.

Olaszország valamennyi rádiója közvetítette Hitler vezérkancellár beszédét. A beszéd elhangzása után az olasz nép több helyen tüntetett Németország mellett és éltette Hitlert.

Páris, szeptember 13.

A francia külügyminisztériumhoz közelálló köröknek az a véleménye, hogy a feszültség Hitler beszéde után lényegesen enyhült, bár a problémák fennállnak.

Ujabb összetűzések a csehek és a szudéta németek között

Reichenbergben újabb összetűzésre került sor a szudéta németek és a csehek között. A tüntetőket a rendőrség csak nagynehezen tudta szétválasztani. Az összetűzések során nyolc rendőr és öt szudéta német megsebesült.

Berlin, szeptember 13.

Berlini jelentések szerint a szudéta németek mindentől nagy lelkesedéssel fogadták Hitler beszédét. A szudéta németek nagy tüntető felvonulásokat rendeztek, a Deutschland Liedet énekelték és követelték Németországhoz való csatlósukat.

Saazban 8000 szudéta német tüntetett. Bock szenátor beszéde után a tömeg szétszórult. Rendzavarásra nem került sor. Karlsbadban 25 ezer ember tüntetett.

Egerlen szintén 8 ezer ember tüntetett az utcán. A szudéta németek kivánságára Schulten Pratt angol öröngy, a Runciman-küldöttség egyik tagja beszédet intézett a szudéta németekhez. Beszédében kijelentette, neki az a véleménye, hogy

a szudéta németek követeléseit teljesíteni kell.

Budweisban véres összetűzés volt a szudéta német ifjú tornászok és a csehek között.

Az Ausig közelében levő Schönprissenben a tüntető szudéta németekre a csehek ráölttek. Lang Helmutot, a szudéta német önkéntes védőszolgálat egyik tagját egy golyó a nyakán érte. Lang Helmut meghalt. Ugyancsak golyó érte Wacha Rudolfot is, aki részt sem vett a tüntetésben, hanem lakása ablakából nézte a tüntetőket. Wacha Rudolf is meghalt.

Fakkenauban két pokolgép robbant. Az egyik egy szudéta német szállóban, a másik egy cseh iskolában.

Teplitzben a cseh kommunisták tüntettek Hitler ellen. Ugyancsak tüntetést rendeztek a szudéta németek is. A szudéta németeket a rendőrök gumibotokkal verték szét. Több asszony is megsebesült.

Iskolakötelesek iskoláztatását igen szigorúan ellenőrzik,

ha azt akarja, hogy gyermeke pontosan járjon az iskolába,

SCHIFF cipőt adjon a lábára!

A Szent László-utcai áll. elemi iskola tantestülete is felajánlotta egyhónapi fizetésének egy százalékát a Nemzeti Repülőalpra

Megírtuk, hogy az Irányi-utcai áll. elemi iskola tantestülete egyhónapi fizetésének egy százalékát felajánlotta a Nemzeti Repülőalpra. Örömmel adunk hírt arról, hogy egyre többen kapcsolódnak bele ebbe a nemes és hazafias mozgalomba. Most legutóbb a Szent László utcai áll. elemi iskola adta

tanulását annak, hogy megérti az idők szavát s támogatja azt a mozgalmat, melynek célja a magyar repülésügy fejlesztése. Az iskola tantestülete ugyanis szintén felajánlotta egy hónapi fizetésének egy százalékát a Nemzeti Repülőalpra.

Bútor

készen legelőnyösebben vásárolhat vagy minta után rendelhet

Debreczeni István műbútorasztalos szaküzletében az állomás mellett (aktanyával szemben) Andrassy-út 77. Nagy raktár, jó munka, olcsó árak, fizetési kedvezmény.

Megkezdtek az építendő szarvas—békéscsabai út felmérését

A gyulai állami építészeti hivatal mérnökei kedden reggel megkezdtek az építendő nyolc méter

széles szarvas—békéscsabai út felmérését.

OSZI és TELI szövetkülönlegességek

raktárra érkeztek!
Elsősztályú munka!
Angol, francia
kosztüm és kabát-
modellrajzok!
Telefon 368

HRICSOVINYI angol nőiszalon Lepény-utca 5.

Békés vármegye kisgyűlése üdvözlőtáviratot intézett vitéz Imrédy Béla miniszterelnökhöz és sikert kíván a kaposvári programhoz

Gyenge érdeklődés mellett zajlott le a vármegye kisgyűlésének keddi ülése

Békés vármegye törvényhatósági kisgyűlésének ülését kedden reggel 9 órai kezdettel nyitotta meg a szabadsága miatt távollévő főpás helyett vitéz dr. Márky Barna alispán.

Az ülés iránt olyan gyenge érdeklődés nyilvánult meg, hogy majdnem határozatképtelen volt. Egyetlen békéscsabai kisgyűlési tag sem jelent meg.

Mindjárt az ülés megnyitása után dr. Kovássy Albert (Orosháza) kért napirend előtti felszólalásra engedélyt, amit meg is kapott.

Hatalmas beszéddel méltatta vitéz dr. Imrédy Béla minisz-

terelnök kaposvári nyilatkozatát.

Különösen két programpontra emelt ki, a honvédefejlesztést és a szociális reformok felé irányuló törekvéseket. Hangozta dr. Kovássy Albert, hogy a vármegye kisgyűlése nem szokott foglalkozni politikai kérdésekkel, de most nem mulaszthatja el, hogy kifejezést ne adjon legteljesebb örömeinek és jókívánatainak a kaposvári program sikeres végrehajtása érdekében. Javaslatára a kisgyűlés elhatározta, hogy a vármegye közönsége nevében

táviratilag üdvözi a miniszterelnököt.

Vitéz dr. Márky Barna alispán hozzászólása után a kisgyűlés egyhangúan, nagy éljenzéssel elfogadta az indítványt.

— Örömmel fogadjuk el — mondta az egyik kisgyűlési tag — és adjon a jó Isten erőt ennek a miniszterelnöknek ahhoz, hogy teremt végrehajthassa!

Ezután rátértek a 110 pontból álló tárgysorozat megvitatására.

Békéscsabának az a haláza-tát, hogy a gerendás—szentmiklósi bekötőút építési költségeire összesen 25.000 pengő kölcsönt vesz fel, a kisgyűlés jóváhagyta. Ezenkívül még jóváhagyták néhány alap zárszámadását és több kisebb jelentőségű ügyet, majd a vármegye közönségeinek több ügyét tárgyalták le. Az ülés 10 órakor véget ért.

A vármegye közigazgatási bizottsága ma, szerdán tartja ülését.

Imrédy Béla miniszterelnök nagy beszédet mond a frontarcosok találkozásán

Budapesti, szeptember 13.

Vitéz dr. Imrédy Béla miniszterelnök kedden délelőtt fogadta Kolosváry-Borcsa Mihályt, az új sajtófőnököt. Később Hóman Bálintny, miniszter, majd a frontarcosok küldöttsége jelent meg a miniszterelnök előtt. A miniszterelnök a frontarcos küldöttségnek kijelentette, hogy a frontarcosok X-ik nagy találkozásán részvesz és azon beszédet is mond.

Behalt súlyos sebeibe az összeégett békési kisleány

Lapunk tegnapi számán a megírtuk, hogy szerencsétlenül áldozata lett egy békési földművesnapszámos kislánya, Szűcs Eszter. A kislány ruhája kigyulladt egy lüzhelyről kipattanó parázstól s a kislány borzalmasan összeégett. Szerencsétlen kisgyermek kedden hajnalban a békéscsabai kórházban behalt súlyos sebeibe.

Kiesett a postakocsiból és összelölte bordáit egy postaalliszti

Súlyos beíró sérüléssel szállították a békéscsabai kórházba Horváth Pál 37 éves sziv-utca 1 szám alatti lakos postaalizist. Horváth a MÁV pályaudvaron az egyik postakocsiból rakta ki a csomagokat. Amikor egy nagy csomagot akart elmozdítani a helyéről, elvesztette egyensúlyát és a pályatestre zuhant, olyan szerencsétlenül, hogy bordáját törte. Sérülésével a békéscsabai kórházba szállították.

— Ezen a héten a Dolesch és Varga gyógyszerár tart éjjeli szolgálatot.

Danielle Darrieux, Misha Aver, ifj. Douglas Fairbanks

Kedd,
szerda

Csaba
Mozgó

Mégis ártatlan

Ünnepnap 3, 5, 7, 9, hétköznap 5, 7, 9 órakor.

Naponta az első előadás zóna.

Zavart akartak kelteni a kommunisták Spanyol-Marokkóban

Tanger, szeptember 13. A hatóságok kommunista szervezkedésről rántották le a leplet. A kommunisták Hitler beszédének elhangzása után akartak tüntetést rendezni s az volt a céljuk, hogy zavart keltsenek Spanyol-Marokkóban. A kommunisták vezetőit elfogták és letartóztatták.

Salamanca, szeptember 13. A nemzeti csapatok főhadiszállása jelenleg a közvárosok elbrói támaszpontjára helyezték át. A nemzeti csapatok az egész vonalon visszaverték a milicistákat, akik igen sok halottat hagytak a csatáikon.

Hölgyeket és Urakat értesítjük, hogy őszi és téli szövetudvarok megérkeztek.

Sportöltöny mérték szerint elkészítve (g. yajpu)	70 P
Finom öltöny mérték szerint elkészítve (utca)	125 P
Angol gyapjuból mérték szerint elkészítve . . .	155 P
Kosztümök mérték szerint	60 P
Kész nőifelöltő	28 P
„női felikabát (dús szőrmével)	38 P
Leánykakabát	21 P
Női esőkabát	15 P

Irimy és Olláry
szabószaga Andrassy-út 16.

Szerdán kezdődnek a mestervizsgák

A Békéscsaba és Vidéke Ipartestületben ma, szerdán kezdődnek a mestervizsgák, melyek három napig tartanak. Ezúttal ötvenegyen jelentkeztek mestervizsgára.

Gyufával játszó gyermekek okozták a károkat a tűzoltóknak

Közzöltük lapunk tegnapi számában, hogy a tűzoltók délután fél 2 órakor Kismegyerre vonultak ki, ahol a toronyór tüzet jelzett. A tűz Unyatyinszki Márton, békéscsabai lakos, Kismegyer 101. számú tanyáján keletkezett. Kigyulladt a tanya közelében levő egyik szalmakazal és a tűzoltóság gyors beavatkozása ellenére a tűz áttért a szomszédos kazlakra is. Összesen öt kazal takarmány lett a tűz martaléka. A közelben levő tanyaépületet sikerült megmenteni a tüztől, azokban nem esett kár. Az elégett takarmány értéke közel 500 pengő. A kár nem térül meg, mert a takarmány nem volt biztosítva.

Az eddigi jelek szerint a tüzet gyufával játszó gyermekek okozták.

Időjárás

A békéscsabai meteorológiai megfigyelő állomás jelentése szeptember 13-án délelőtt:
Hőmérséklet: +13,2 °C A föld felszínén +12,4 °C
Hőmérséklet: +12 °C Légnyomás: 764,1 mm.
Csapadék: 0,3 mm

Várható időjárás a következő 24 órára: Változó felhőzet, több helyen, főleg az ország nyugati és északi részében eső, a hőmérséklet alig változik.

Angol hidegvér

Az égő szálloda egyik vendége leszól a portáshoz:
— Halló, portás, ég a szobám.
Adjanak azonnal egy másik szobát mert aludni akarok.

A kézműves kisipar is részt kér az állami építkezésekből

Hétfőn este tartotta rendes havi ülését a Békéscsaba és Vidéke Ipartestület előljárósága

A Békéscsaba és Vidéke Ipartestület előljárósága hétfőn este tartotta szeptember havi ülését Lipták János építőmester elnökletével.

Az Ipartestület halottainak elmentálása után Elekes Gyula jegyző terjesztette elő nagy gondal és körültekintéssel összeállított jelentését, mely a következőket tartalmazza:

A kézművesipar általános helyzetében az elmúlt két hónap alatt lényeges változás nem történt. A ruházati iparok ugyszólván kivétel nélkül stagnáltak s a műhelyekben csak az utóbbi napokban kezdett a munka megindulni. Az építőiparosok kisebb munkáknál voltak foglalkoztatva, annak ellenére, hogy a környékben nagy állami építkezések vannak, amelyek a segédmunkásság nagy részét foglalkoztatták. Ezeket az állami építkezéseket budapesti vállalkozók bonyolítják le, amit a békéscsabai iparosság jogosan sérelmez.

Az asztalosipar épületágazata foglalkoztatva van, míg a butorasztalosipar továbbra is vegetál. A vas- és fémipari szakmák közül a motorszerezésben mutatkozik állandó munkaalom, míg a lakatosipar csaknem teljesen munka nélkül van.

A mészáros és hentesipar minimális forgalmat ér csak el. A sütőipar valamivel jobb helyzetben van.

Általános ipari szempontból sok zavart idéz elő az iparügyi miniszter egyik rendelete, amely szerint az 1936 július 16. óta mestervizsga nélkül kiadott iparigazolványokat vissza kell vonni, vagy az ilyen iparigazolvánnyal rendelkezőknek mestervizsgát kell tenniük. Ezen intézkedés 81 iparost érint.

Ugyancsak sok zavart okoz az iparigazolványok kiadásának felfüggesztése is. Az ipartestületi iroda az újabb és újabb szociális rendeletek által teremtett helyzet folytán túl van terhelve munkával. A sok statisztikai kimutatás és jelentés a hivatalos órák nagyrészt igénybe veszi.

A szakosztályok közül a lábbeli-készítő, szabó- és kovácsszakosztály fejtett ki élénkebb tevékenységet. A gazdasági bizottság 2, az építkezési bizottság 3 gyűlést tartott.

A jegyzői jelentés után rátértek a tárgysorozati pontok letárgyalására.

Elsőnek Zsiros Pál alelnök számolt be a debreceni Országos Iparos Kongresszusról, majd az iparigazolványok kiadásának felfüggesztése és a szerzett jogok szabályozása került szónyegre. Az előljáróság tudomásul vette az iparigazolványok kiadásának felfüggesztését, de annak a véleményének adott kifejezést, hogy a korlátozó rendelkezések sok tekintetben károsak is lehetnek.

Ezt követően megalakították a kozmetikai ipar mestervizsgáztató bizottságát, majd a női kalapszakma mestervizsgáztató bizottságba beválasztották Klinghammer Istvánnét és Löwinger Leónét, a könyvkötőszakma vizsgáztató bi-

zottságába pedig Muzslai Jánost. Az IPOK átiratában javasolta, hogy a visszaélések megakadályozása végett a segédek munkakönyvét fényképpel lássák el. Az előljáróság helyesli ezt a tervet s a maga részéről is kívánja a segédek munkakönyvének fényképpel való ellátását.

Az emberi kézírás csodája!

A hivatalos tudomány már rég megállapította, hogy az ember kezeiréséből pontosan meghatározható az illető teljes egyénisége, multja és jövője. Ilyen tudományos felkészültséggel bír Jusztina léleklátó-nak közismert világhírű grafológusnőnk is, aki bárki-nek az írásából pontosan megállapítja az illető minden jó és rossz tulajdonságát, a multjába belelát és jövőéletereire hasznos utbaigazítást ad. Ha meg akarja ismerni önmagát és jövőjét, sorsjegy nyeresi esélyeit, vagy ismerősének rejtett gondolatát, jó és rossz tulajdonságát, keresse fel

Jusztina Rádió

A rádió szerdai műsora:
6.45: Torna. 7: Hanglemezek. 7.20: Étrend. 10: Hírek. 10.20 és 10.45: Felolvasás. 12: Harangszó. 12.05: Faragó Ipoly zongorázik. 1: Hanglemezek. 4.15: A rádió diáktéle-órája. 5: A mai Portugália. Mihály Vid előadása. 5.30: R. Molnár Anna hárfázik. 5.30: A hatóság és a lakosság együttműködése a légtalmon terén. Horváthy Béla előadása. 6.10: Toll Janesi és cigányzenekara. 7.05: Felolvasás. 7.30: Két kisopera. 8.40: A rádió külügyi negyedórája. 9.45: Hírek. 10.10: A rádió szalonzenekar. 11: Hírek angol és francia nyelven. 11.10: Jazz. — Budapesti II.: 6.30: Olasz nyelvoktatás. 7.10: Toll Janesi és cigányzenekara. 7.30: Farkas Katalin két elbeszélése. 8: Hírek. 8.25: Hanglemezek.

»APOLLO«
Filmszínház. Telefon 239.
Kedd, szerda:
Piros bugyelláris
Előadások kezdete hétköznap 5, 7 és 9, vasárnap 3, 5, 7, és 9 órakor. Naponta az első előadás zóna.

Békés Vasárnap avatták fel a Békés pusztai Kamuti menti Olvasókör szép székházát. A szép ünnepségen jelen volt Békés község főjegyzője, dr. Molnár Jenő is, aki annak a reményének adott kifejezést, hogy az új székház a tanyavilág kulturájának lesz a vára.

HIREK

Három éve áll Békés vármegye élén vitéz dr. Ricsóy-Uhlarik Béla főispán. Néhai Gömbös Gyula 1935 szeptember 13-án nevezte ki vitéz dr. Ricsóy-Uhlarik Bélát Békés vármegye főispánjának. Vitéz dr. Ricsóy-Uhlarik Béla három éve áll a vármegye élén, három éve dolgozik lankadaatlanul a megye népéért. Az évforduló alkalmából nagyon sokan gondolnak őszinte szeretettel és hálával a főispánra, aki a három év alatt rengeteget tett a vármegye sokszor magára hagyott népe helyzetének megjavításáért.

Ingyenes főzötlanfolyamot tart a Szent László-utcai áll. népiskolában október 3-tól kezdődőleg Szentmihályi Irma állami tanítónő. Jelentkezni lehet ugyanott, a délelőtti órákban.

Köröstarcsa A vasárnap megtartott „Köröstarcsai nap” alkalmával rendezett kiállításokon a következők nyertek díjakat: Gyarakai Bálint (lovával, tehenével), Kozma Géza (lovával), Szilasi Zsigmond (lovával) és Szentandrási Elek (búzajával).

Tetől-talpig felszerel minden diákot a Körösvidék-boit!

Üde, szép, tiszta, bársonyos arcbőre lesz, ha Maczák-féle higiénikus arcpóroló szappant, krémet, púdert vesz.

A gyulai járás tűzoltóinak versenyé. A gyulai járás községeinek tűzoltói vasárnap délután nagyszabású versenyt tartottak Gyulán. A versenyen Gyulavári, Ujkígyós, Mezőmgyer és Doboz tűzoltói vettek részt. A tűzoltóversenyen az iskolaszerelést, a gyorszerelést mutatták be. A díjakat a verseny után Dévényi Lajos vármegyei tűzrendészei felügyelő osztotta ki, buzdító beszéd kíséretében.

Agy- és szívérelmeszedésben szenvedőknek reggel felkeléskor egy fél pohár természetes »Ferenc József« keserűvíz — a legkisebb erőlködés nélkül könnyű székürülést biztosít, azonkívül a gyomor és a belek működését előmozdítja és kielégítő emésztést hoz létre. Kérdezze meg orvosát.

Elítélték a sértegető asszonyt. Becsületsértés vétségével vádolva állott a békéscsabai járásbíróóság büntetőbírája előtt Tóth Lajosné békéscsabai lakos, aki a tavasz folyamán Orvos Zsófiát becsületében sértegette. Tóth Lajosné beismerő vallomást tett. A bíróság becsületsértés vétségében mondta ki bűnösnek Tóth Lajosné és huszonöt pengő pénzbüntetésre ítélte, de az ítélet végrehajtását felfüggesztette.

A cukrárszipar engedélyhez kötése. Az IPOK előterjesztést kíván tenni az iparügyi miniszterhez a cukrárszipar engedélyhez kötése és a cukrárszipar iparra kiadható iparigazolványok számának korlátozása érdekében. A Szolnok és Vidéke Ipartestület véleményét is kikérte az IPOK s az Ipartestület a cukrársziparos szakosztály állásfoglalásához képest fogja megadni véleményét.

Beletérdelt egy szegbe. Rábai Ilona, 11 éves, békéscsabai Könyves-utca 8. szám alatti lakos, véletlenül beletérdelt egy székbe kiálló szegbe. Kórházba szállították.

* Székrekedésben szenvedőknél reggel felkeléskor egy pohár természetes »Ferenc József« keserűviz a belek eldugulását gyorsan megszünteti, a gyomor működését előmozdítja, az anyagcserét megélénkíti, a vért felfrissíti, az idegeket megnyugtatja s így kellemes közérzetet és fokozott munkakedvet teremt. Kérdezze meg orvosát.

— HONsz-tagok figyelmébe. Husz hadigondozott munkást keres egy baromfitelep. Jelentkezés a HONsz irodájában.

Értesítés!

Értesitem a n. é. közönséget, hogy fizetemben

40 kg. lisztől kezdve cserélek kenyeret!

GYÓGYKENYERET rendelésre vállalkok!

Friss sütemény és kenyér naponta kapható.

A n. é. közönség szíves pártfogását kéri **özv. Fekete Istvánné** Horthy M.-út 77. Ugyanott **butorozottszoza szept. 15-16-ki kiadó.** — Egy **igáslova** veszek.

— Harsányi Zsolt és vitéz Somogyváry Gyula regényei. Egyre nagyobb érdeklődéssel kíséri az olvasóközönség Harsányi Zsolt »Május« című nagyszabású társadalmi regényének izgalmas, mély, költői meséjét, amelyet az Uj Idők közöl folytatásokban. A regény egyik legérdekesebb, legfordulatosabb fejezete a lap legutóbbi számában jelent meg. Vele érdekes-szerűségben és népszerűségben vitéz Somogyváry Gyula pompás történelmi regénye. E két regényfolytatáson kívül a vidám és érdekes Ceruzajegyzetek, a népszerű szerkesztői üzenetek s a többi hasznos rovat is jobbnál-jobb olvasnivalókkal szolgál. Díjtalan mutatószámot bárkinek küld a kiadóhivatal: Budapest, VI., Andrassy-út 16. Előfizetési díj negyedévre 6 pengő 40 fillér, egyes szám ára 50 fillér.

Különbejárata, szépen és kényelemmel berendezett szeparált

szobát keresek

központtól nem messze, lehetőleg magános háznál, ha lehet fürdőszobahasználattal.

Választ „DIPLOMÁS“ jellegre a kiadóhivatalba kérem.

— Leesett a kerékpárról, ellőrt a karját. Különös baleset érte Muzslai Károly 61 éves, ny. MÁV altiszt, békéscsabai, Gyöngyösi-utca 44 szám alatti lakost. Muzslai Fúrjesre igyekezett kerékpárján, a MÁV pályatest mellett. Utközben nekijárlott egy kőnek. Muzslai leesett a kerékpárról és elterült a pályatest mellett. A szerencsétlen ember ellőrt a karját. A békéscsabai kórházban ápolják.

Tőzsde

Valuta: Dollár 337.80—341.80, angol font 16.25—16.45, cseh korona 9.50—12.00, dinár 7.15—7.70, francia frank 8.95—9.35, leu 3.00—3.45, hollandi forint 182.30—184.30, német márka —, svájci frank 76.35—77.25, leva 3.00—3.60.

Gabonák: 77 kg tv. buza 20.00—20.10, 80 kg tv. buza 20.50—20.60, tengeri 19.65—19.75, rozs 14.80—14.95, takarmány-árpa 16.80—17.00, sörárpa 19.00—20.00, korpa 12.75—12.85, zab 16.30—16.40 pengő
Ferencvárosi sertésvásár: Arak: fiatal kőnyű 93—96, közép 104—106, nehéz 107—110.

Méhészeti

Rovatvezető: **Darida Károly**
a Békésvármegyei Méhészeti Egyesület elnöke

Inséges

méhsaládoknak nem volna szabad lenni, akkor amidőn fehér tarlómezők virultak szerte a vármegyében. Mégis vannak, aminek főoka a gyakorlatlan, mindenáron terjeszkedni kívánó méhész. Figyelmeztetem előre e rovatban a kezdő méhészeket, hogy ne szaporítsák méhállományukat, az idő nem alkalmas arra. Most ott állnak, hogy a rajok ki sem építették a fészkeket teljesen, ha kiépítették, ez a munka elvonta a dolgozókat a méz begyűjtésétől és most a hordás egyszerre megszűnt s a rajok téli éleség nélkül állanak.

Valjuk meg őszintén, hogy sokan voltak olyanok, akik mindenáron szép pergetési eredményt akartak felmutatni és alaposan kipergették méhsaládjait, abban a reményben, hogy egy jó utóhordásnál a méhek kipótolják az elvett mézkészletet. Csalódtak. A hordás mindenfelé szűnik és nincs kilátás arra, hogy a téli mennyiséget biztosítsák.

Szeptember közepe van, utolsó terminus a méhek feletelésére. A vármegyei egyesület segíteni óhajt az inségeseken és utolsó etetőcukorrendelését e hét végén eszközli. Szeptember 16-án, pénteken déli 12 óráig fogadok el rendelést, mert az idő hűvösödik, az idő sürget. A rendelést legjobb levéltáviratban (60 fillér) legelőször megjelenteni. Csak egész mázsák rendelhetők. A cukor árát (47 P), és megrendelőnként 6 fillért legkésőbb szombaton fel kell adni folyószámlánkra (21.960 csekk-számla, Békésvármegyei Általános Takarékpénztár, Békéscsaba).

A megrendelők által sajátkezűleg aláírt névjegyzéket levélben kérem pénteken címemre feladni. Pontosság és gyorsaság szükséges a zavartalan működéshez.

Az orosházi kiállítás körvonala kezdene kibontakozni. A kiállítás nagyszabásúnak ígérkezik. Minél előbb jelenjünk meg és támogassuk minden erőnkkel orosházi testvéregyesületünket.

Gyula m. város polgármestere.

14.812/1938.

Hirdetmény

Értesitem a gazdaközönséget, hogy a ragados száj- és körömfájás a megyében már fellépett s így várható, hogy közeljövőben városunk határában is jelentkezni fog. Emellegva figyelmeztetem a gazdaközönséget, hogy a közlegelőkön lévő szarvasmarhájukat mielőbb hajtsák haza, nehogy a betegség a legelőkön érje azokat, mert a betegségnek a legelőkön lévő állatok között történt fellépése esetén az ott lévő állatokat elhajtani nem lehet, azok ott lesznek zár alá véve mindaddig, amíg a betegség meg nem szűnik. Már pedig a mostani hűvös idő és a várható őszi esőzés a beteg állatok gyógykezelését nagyfokban nehezíti, sőt azt csaknem lehetetlenné teszi s így a gazdaközönséget igen súlyos veszteség érheti.

Gyula, 1938 szeptember 12.

Szentes Károly sk.
h. polgármester.

Megtérítik a gazdáknak a lóeladásoknál bekövetkezett kárt

A mezőgazdasági kamarák a hozzájuk beküldött panaszok alapján már évek óta figyelemmel kísérik azokat a jelentős károsodásokat, amelyek az egyes lótenyésztő gazdákat akkor érték, amikor lovaikat külföldi vásárlók részére adták el, közveitők közreműködésével.

A kamarák kérésére a földművelésügyi miniszter Lóvásárlásokat Ellenőrző Bizottságot létesített s ez a bizottság esetenként megbízta az egyes kerületi kamarákat a kivitelre történő lóvásárlás gyakorlati ellenőrzésével.

Az ellenőrzés megkönnyítésére léptették életbe a lóvételi jegyet is, amelynek adatait a kamarák választásvélelőzettel összegezték a gazdákkal.

Az elmúlt év folyamán a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara területén 39 gazda jelentette be károsodását, ezek közül azonban csak 17 gazda igazolta minden kétséget kizáróan, hogy a közveitők megkárosították.

Ennek a 17 gazdának az igazolt kárösszege a Kamara területén 2330 pengőt tett ki, az ország egész területén az igazolt kárösszeg pedig meghaladja a 12.000 pengőt.

Hosszas tárgyalás következett a Lóvásárlásokat Ellenőrző Bizottság, a M. Kir. Külkereskedelmi Hivatal és a Lóértékesítő Szövetkezet bevonásával és közveitőkkel, illetve a lókereskedőkkel, amíg a kárösszegeket a kamarák megszerezték. A siker nem maradhat el, az ellenőrzésnek az a tényleges eredménye igazolja azt, hogy ha a gazdák támogatják a Kamarát ellenőrzési munkájában és nemcsak felesleges zaklatásnak tartják a választásvélelőlapok küldözgetését, akkor megmutatkozik az érdekképviseleti munka gyakorlati eredménye is.

Megjegyezhető még, hogy ez az első eset Magyarországon, amikor a kivitelre történő lóvásárlásoknál bekövetkezett károsodásokért a lótenyésztő gazdák teljes kártérítést kaptak.

Békés vármegyében a Kamarai Kirendeltség nevében Krafesik Ödön kamarai előadó 515 pengő kártérítést juttatott vissza a következő gazdáknak: Zsilák Mihály, Békéscsaba (165.—), G. Nagy László Gyoma (125.—), Fekete Mihály, Körösladány (150.—), Beregszászi János, Kötégyán (175.—).

Sport

Vasárnap újra nehéz mérkőzés előtt áll a CsAK

Még most is főbeszédtema a CsAK berkeiben a vasárnap Kovácslázán bekövetkezett súlyos vereség. A CsAK-vezetők egyes játékosok szívnélküli, nemtörődöm játékának tulajdonítják a vereséget. Eppen ezért vasárnapra több változás várható a csapat összeállításában, ami kívánatos is, mert a CsAK-nak most következő ellenfele, a jóképességű BTE ellen, a legjobb tudására lesz szüksége, hogy feleltesse az elmúlt vasárnapi kudarcot, mert egy újabb könnyelmű játék könnyen újabb vereséget eredményezhet, ami azután végzetes lehet a CsAK-ra nézve.

Előmérkőzést a csabai vasutasok csapata játszik az OMTK-val. A vasutas-csapatnak lényegesen köny-

nyebb dolga lesz, mint a CsAK-nak.

A Törekvési Békésre szólítja a sorsolás. A szimpatikus Tarhos SC-vel játszanak a lila-fehérek. A Törekvésnek is alaposan fel kell készülnie erre a mérkőzésre, nehogy meglepetés érje.

Tűzgyűjtáshoz

hulladék-papír

10 kg-ként 40 fillérért kapható a

Körösvidékben

APRÓHIRDETÉSEK

Hirdetéseket délután 2 óráig vessz fel a kiadóhivatal.

Ecelgyárba kisegítőmunkást azonnal felvesz vitéz Szabó ecetgyár.

4 okta **bolgárkerékeset** bérbeadó, Baross-utca 21.

Ügyes bejárót felveszek. Ferenc József-tér 14.

Segédlányt felveszek. Hajdú-szalom, Haán-utca 14.

5 szobás lakás és 3 szobás lakás október 1-re kiadó Wlassics-u. 5.

Hecsedlielkvar huszadika után mindennap kapható. Elküldhető Ferenc József-tér 8. emelet.

Bejárónő felvétetik. Kinizsi-u. 1. em 4.

Nagyobb fiút kifizetnek azonnal felveszek, Neumann, Corvin-utca 1.

Gépirást tanulnék házhoz járva. Cim a kiadóban.

Különbejárata butorozottszoza kiadó. IV., Zsiros utca 10.

Malacok eladók, bejárót délutánra felveszek. Érdeklődni kettőtől, Berthótyi tér 3.

Tetőbontásból **nyd eladó**. III., Prónay-u. 35.

Eladó egy benzomotor cirokhúzóval. Tóth gépész Nagybanhegyes, Csanád vm.

Fényesen 12 hold haszonbérbe vagy fellesbe kiadó. Érdeklődni Lázár-u. 30.

Eladó 20 holdról búzaszalma, törek, pelyva, kukoricaszár és 40 kocsi trágya. Bövebbet Wlassics-utca 5.

Egy kétszobás magánházat azonnalra bérbe keresek. Cimeket a kiadóba kérek

Üzleti helyiség a csirkepiacra kiadó, Luther-utca 2.

Telekerendési megállónál 18 hold eladó. Érdeklődni I., Arany-u. 32.

Uj és használt női és férfi **kerékpárok**, alkatrészek olcsón, javítások jutányosan Békési út 34. 5141

Hajókocsik, kordék, löcsös igécskocsik eladók Suhajda kocsi gyárban. 4137

Azonnal eladó ház telekkel Oroszházi-ut 37 szám. Érdeklődni ugyanott. 4231

Menyasszonyi butorok Zsiros butoraktárban jutányosan kaphatók IV., Harruckern utca 4 (Békési-uton) és Hajnal utca 5 alatt. 4993

Elegáns butorozott szoba különbejárattal kiadó. Felsőkörös sor 9. 4906

Elköltözés miatt Mikszáth-utca 22. számú villaszerű ház szép gyümölcsösrel és diszkerttel eladó. 4960

Horthy Miklós-út 11 sz. ház szabadkézből eladó. Bövebbet ugyanott, vagy Berényi út 8 sz. alatt. 5073

Haszonbérbe adó Szeghalmon 112 magyar hold tanyával és melléképületekkel, vagy eladó holdenként 30 pengőért. Érdeklődni lehet dr Romvári Iván ügyvédnél Békéscsaba, Ferenc József tér 11. 5111

Fajtszta jorkshirei választott malacok eladók. Dr Romvári Iván ügyvéd, Ferenc József-tér 11. 5183